

Despre Smerenie

Din Predica Sfantului Ioan Gura de Aur la Duminica Vamesului si a Fariseului

Smerenia nu inseamna ca un pacatos sa se socoteasca pe sine cu adevarat pacatos, ci aceea este smerenie, cand cineva se stie pe sine ca a facut multe si mari fapte bune, si totusi nu cugeta lucruri inalte despre sine, ci zice ca Pavel: "Cu nimica pe mine nu ma stiu vinovat, insa aceasta nu ma indrepteaza pe mine" (1 Cor. 4,4). Si iarasi: "Iisus Hristos a venit in lume ca sa mantuiasca pe cei pacatosi, dintre care cel dintai sunt eu" (1 Tim, 1,15). Aceea este smerenie, cand cineva cu faptele cele bune ale sale este mai presus de toti, si totusi, se injoseste inlauntrul sau.

Trebuie sa stii ca un pacatos smerit intrece pe un drept mandru; adu-ti aminte de fariseul si vamesul din Evanghelie.

Iata ce spunea fariseul: "Multumesc Tie Dumnezeule, ca nu sunt ca ceilalti oameni, rapitori, nedrepti, desfranati, sau ca si acest vames" (Luca 18,11). O, ce nebulie! Mandria acestui fariseu nu numai ca il facea sa se inalte mai presus de tot neamul omenesc, ci intr-un chip nebunesc batjocorea pe vamesul, care sta nu departe de dansul.

Dar acesta ce a facut? El nu a rasplatit ocară cu ocară, nu s-a aprins prin batjocorire, ci a suferit totul cu ingaduinta.

Insa sageata vrajmasului a fost pentru el leac de vindecare, ocară i-a adus lui marire, cununa de cinste. Astfel de bine este smerenia, astfel de castig urmeaza, cand cineva nu se tulbura de batjocoriri si nu se iuteste de semetia altora. Ca noi, si de la cei ce ne batjocoresc putem trage mare folos, precum aceasta s-a intamplat cu vamesul.

Totusi, in toate acestea nu se zice ca noi am putea pacatui ca vamesul, ci numai ca noi trebuie sa fim smeriti ca dansul.

Mai aduceti-va aminte si de fiii lui Zevedeu, care ar fi vrut sa aiba pentru dansii locurile cele dintai.

Iata ce le-a zis Iisus: "Care vrea sa fie cel mai mare, acela trebuie tuturor sluga sa fie.

Daca voi voiti sa dobanditi locul cel dintai si cinstea cea mai inalta, sarguiti-va a fi cei mai de jos, cei mai smeriti, cei mai mici si cei mai ascultatori".

Asadar, fapta buna a smereniei da cinstea cea mai inalta, precum si Fiul lui Dumnezeu S-a smerit pe Sine, spre a intemeia imparatia Sa cea mare.

Iar tu, crestine, te vei teme oare ca nu cumva sa te injosesti prin smerenie?

Atunci vei fi tu mai mare si mai inalt decat altii, mai stralucit si mai marit, cand te vei injosi pe tine insuti, cand nu vei umbla pentru rangul cel dintai, cand vei rabda de buna voie umilinta, jertfirea de sine si primejdia, cand tu vei incerca sa fii sluga tuturor, gata a face si a suferi toate pentru aceasta.

Sa cumpanim acestea, iubitorilor, si cu toata ravna sa ne sarguim la smerenie. De s-ar purta altii cu noi cu semetie, de ne-ar batjocori, sa le luam pe toate cu rabdare! Ca nimic nu ne poate inalta ca fapta buna a smereniei.

Astfel vom fi partasi tuturor bunatatilor, prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, caruia impreuna cu Tatal si cu Duhul Sfant, se cuvine lauda, marirea si inchinaciunea, acum si in vecii vecilor! Amin.

Puterea Rugaciunii

Din Predica Sfantului Ioan Gura de Aur la Duminica a Cincea a Marelui Post

Desigur, nimic nu este mai puternic decat rugaciunea.

Rugaciunea este un liman pentru cei zbuciumati de furtuna, o ancora pentru cei goniti de valuri, un toiag pentru cel ce se clatina, o comoara pentru cei saraci, o siguranta pentru cei bogati, un ajutor impotriva bolilor si o ocrotire pentru sanatate.

Rugaciunea face nepieritoare bunurile ce le avem si cu toata graba goneste relele ce ne bantuiesc. De vine vreo ispita, ea usor se alunga, de se intampla pierderea averii, sau altceva ce tulbura sufletul, rugaciunea vindeca si aceasta curand.

Rugaciunea este scapare contra tristetii, temelia veseliei, pricina de bucurie statornica, muma adevaratei intelepciuni.

Cine se poate ruga cu toata puterea, fie el cel mai sarac om, el totusi va fi cel mai bogat dintre toti; acelaia insa, caruia ii lipseste rugaciunea, de ar sedea chiar pe scaun imparatesc, tot este cel mai sarac dintre toti.

Ahab nu era oare imparat, nu avea el oare aur si argint cu prisosinta? Dar fiindca era lipsit de rugaciune, nu s-a dus el oare sa-l caute pe Ilie, pe un om care nu avea locuinta, nici alta haina decat un simplu cojoc?

Vezi ca Ilie era mai bogat decat Ahab? Ca pana ce el a vorbit si a rugat ploaia de la Dumnezeu, imparatul cu toata oastea sa, se aflau in mare nevoie.

Aceasta este puterea rugaciunii! Rugaciunea este arma cea mai tare, vistierie care niciodata nu se goleste, bogatie nesecata, liman fara valuri, temelia pacii, radacina, izvorul, mama tuturor bunatilor, mai puternica decat o imparatie.

Eu insa vorbesc de rugaciunea care nu zace numai pe buze, ci se ridica din adancul inimii.

Cu atat mai sus se inalta rugaciunea cand iese dintr-o inima stramtorata si evlavioasa. Si, ca sa stii ca rugaciunea care se savarseste la moment de nevoie, este mai intai ascultata, iata ce zice profetul: "In necazul meu am chemat pe Domnul si m-a auzit" (Ps. 119.1).

Rugaciunea totodata usureaza sufletul cel necajit. Ca daca cel necajit capata oarece alinare cand povesteste oamenilor nenorocirea sa, apoi nu va afla el mai vartoasa alinare, cand va spune Domnului, patimile sufletului sau?

Insusi Iisus Hristos ne cheama la Sine, pentru aceea nu ne lasa neascultati; de am avea asupra noastra intunerice de pacate, cu atat mai grabnic sa alergam spre Dansul; ca El a venit nu ca sa-i cheme pe cei drepti, ci pe cei pacatosi (Matei 9,13).

Deci, pentru ca noi sa ne traим fericiți viata si sa ne eliberam de pacatele noastre, se cuvine ca la toate prilejurile sa ne rugam Domnului, cu ravna si indelungata rabdare.

Atunci vom dobandi o indestulare statornica si ne vom putea bucura de toate cele primite, prin harul si iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, caruia impreuna cu Tatal si cu Duhul Sfânt, se cuvine lauda in vecii vecilor! Amin.

Sf. Ioan Gură de Aur: Cuvânt la Nașterea Domnului

...sarbatoare, care ia apuseni era demult cunoscuta, iar la noi abia acum de cativa ani s-a adus, asa de repede a crescut si asa de multe roade a adus, precum si voi vedeți, biserica fiind plina pana la refuz de mulțimea credincioșilor. Aceasta ravna a voastra este vrednica de rasplata, si aceasta sa o asteptati de la Cela ce s-a nascut astazi, de la Hristos. El va va rasplati deplin pentru aceasta, caci dragostea catre aceasta zi este eel mai mare semtn de dragoste catre Cel ce s-a nascut astazi. Deci ca un parinte al vostru Tntru slujire, fefiai Tncerca a vorbi spre folosul vostru, pe cat toni sta Tn puterile mele si cat darul lui Dumnezeu Tmi va da. Deci ce doriti voi sa auziti Tntru aceasta zi? Ce altceva decat sa vorbim despre aceasta zi. Eu stiu ca multi Tnca si acum nu sunt lamuriti Tntru sine despre aceasta sarbatoare. Unii sunt pentru dansa, altii Tmpotriva, si Tn toate locurile se vorbeste despre

dansa. Unii aduc Tmpotriva ei ca este noua si abia de curand introdusa, altii Tntaresc cacTTnca^f proorociei au prevestit nasterea lui Hristos, si ca ea este cunoscuta si stimata din timpurile cele vechi de catre toti apusenii. de la Tracia pana la Cadix. Ei bine despre aceasta zi vom vorbi noi! Caci aceasta zi macar ca nu se stie prea multe despre dansa, se afla la noi Tn asa de mare cinste, este lucru dovedit ca ea cand va fi mai mult cunoscuta, se va bucura de o ravna mult mai mare. O cat mai mare patrundere ce ve-ti dobandi despre ea prin vorba mea, va mari si mai mult plecarea noastra catre dansa.

Eu am trei dovezi, din care noi cunoaştem ca acesta este timpul în care s-a născut Domnul nostru Iisus Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu.

Cea dintâi din aceste trei dovezi este repejunea cu care această sărbătoare s-a făcut cunoscută pretutindeni şi a ajuns la aşa înălţime şi înflorire. Ceea ce Gamaliil a zis în privinţa propoveduirii Evangheliei: „de este lucrul acest de la oameni se va risipi, iar de este de la Dumnezeu, nu veţi putea să-l risipiţi" (Fapte V, 38) tocmai pe aceasta mă bizuiesc eu când vă zic despre sărbătoarea de astăzi. Fiindcă Cuvântul lui Dumnezeu, care S-a născut în aceasta zi este din Dumnezeu, de aceea această sărbătoare nu numai ca nu a încetat, ci din an în an s-a făcut mai mare şi mai slăvită. Deasemeni şi acea propoveduire a Evangheliei (despre care grăieşte Gamaliil) în puţini ani s-a răspândit în toată lumea, măcar că peste tot ea condusa de făcătorii de corturi, pescari şi oameni neînvăţaţi. Micimea slujitorilor nu vatămă cu nimica, căci puterea Acelui Care se propoveduia biruia toate mai dinainte şi depărta toate piedicile şi descoperea puterea cea proprie.

Iar daca cineva nu este lămurit de cele zise de mine, eu pot să aduc o a doua dovada. Care? Ea se află în spusele Evangheliei. Evanghelistul (Luca II, 1) zice: „În zilele acelea a ieşit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea. Aceasta înscriere s-a făcut întâi pe când Quirinius cârmuia Siria. Şi se duceau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa. Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David care se numeşte Betleem, (pentru că el era din casa şi din neamul lui David) ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască. Şi a născut pe Fiul său, Cel Unul Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei”.

De aici se vede, ca El S-a născut în timpul celui dintâi recensământ. Deci cel ce ar putea vedea actele cele vechi ce se află la Roma, va afla exact timpul acestui recensământ. Dar tu zici: ce ne trebuie nouă acestea, noi cei ce nu am fost la Roma şi nici nu ne vom duce. Însă ascultă şi crede că noi am aflat ziua de la cei care cunosc bine aceste lucruri şi care locuiesc în cetatea aceea. Cei ce locuiesc acolo încă de mult prăznuiesc această zi şi potrivit cu o veche tradiţie, şi acum ne-au împărtăşit şi nouă despre aceasta. Evanghelistul nu ne-a însemnat numai îndeobşte ci face cunoscut şi ne arată lămurit şi ziua întrupării lui Hristos. Cezarul August n-a dat acea poruncă din propria iniţiativă, ci pentru că sufletul lui a fost mişcat de Dumnezeu, pentru ca el fără să vrea, să slujească venirii pe lume a Celui Unuia Născut.....

...prisosinţă, pentru ca ei sa nu mai poftască Egiptul şi cele egipteneşti. Şi el le-a zidit un templu al cărui plan a cuprins toata lumea, atât cea materială cât şi cea duhovnicească. Precum în lume este cerul şi pământul şi în mijlocul amândurora este tăria, aşa a trebuit să se zidească şi templul. De aceea el a despărţit templul în două şi între amândouă părţile a atârnat catapetasma. Partea cea dinaintea catapetesmei era deschisă tuturor, iar despărţirea cea dinlăuntru, cea din dosul catapetesmei nu era permisa nimănui nici măcar nu putea fi văzută, decât numai de preotul cel mare. Şi să ştii ca eu nu spun de la mine aceasta, ci cum că templul cu adevărat s-a zidit după planul lumii, pot auzi de la Pavel, când el zice cu privire la înălţarea la cer a lui Hristos: „Căci Hristos n-a intrat într-

o Sfântă a Sfințelor făcută de mâini - închipuirea celei adevărate" (Evrei IV, 24). El zice cu aceasta ca Sfânta Sfințelor aici pe pământ este icoana a sanctuarului adevărat. Iar cum catapeteasma de la Sfânta Sfințelor despărțea sfintele de cele dinafară, precum cerul desparte ceea ce este deasupra lui de toate cele ce sunt la noi, a arătat-o Apostolul când a numit cerul catapeteasmă. Căci vorbind despre nădejde el zice: „ea este o ancoră tare și nemișcată pentru sufletul nostru, care intră în lăuntru catapetesmei, unde ca Înaintemergător pentru noi a intrat Iisus mai presus de cer”. Vezi cum numea el cerul catapeteasmă. Dinafară dinaintea catapetesmei era sfeșnicul și masa și altarul cel de aramă pentru jertfe și arderi de tot, iar în lăuntru după catapeteasmă era Sicriul, acoperit peste tot cu aur și într-însul tablele legii și năstrapa cea de aur și toiagul lui Aaron ce odrăslise, și altarul cel de aur, care servea numai la tămâierea jertfelor.

Dar și despre aceasta vreau să aduc o mărturie a lui Pavel care zice: „Cortul cel dintâi avea loc pentru slujire și un sanctuar lumesc” prin acesta din urma el înțelege partea cea din afară a cortului unde putea să intre toată lumea și aici era sfeșnicul și masa punerii înaintea pâinilor. Iar după a doua catapeteasmă era așezată așa numita Sfânta Sfințelor cu altarul cel de aur și Sicriul cel aurit peste tot iar într-însul năstrapa cea de aur cu mana și toiagul lui Aaron cel înflorit și tablele legii și deasupra sicriului erau heruvimii slavei care umbreau acoperământul sicriului. Și toate acestea fiind așa așezate în cortul cel dintâi intrau preoții când aduceau jertfele iar în a doua despărțitură o dată pe an intra singur Arhiereul și nu fără de sânge, pe care îl aducea pentru sine însuși și pentru păcatele poporului (Evrei IX, 1-7). Vezi că numai Arhiereul intra aici și numai odată în an. Dar vei zice: ce legătură au toate acestea cu ziua de astăzi? Așteptați puțin și vă veți lămuri. Noi urmărim izvorul până la obârșia sa și vrem să ajungem până la fund pentru ca toate să ni se lămurească cu ușurință. Totuși ca vorbirea noastră să nu fie prea lungă și puțin lămuritoare prin lungimea ei, vă voi spune acum pricina pentru ce am spus toate acestea. Așadar pentru ce? Când Ioan avea în pântecul Elisabetei șase luni, ea a primit pe Maria. Dacă noi vom afla care este acea lună a șasea atunci vom ști și când a zămislit Maria și știind aceasta vom ști și când ea a născut numai să socotim cele nouă luni. Dar de unde putem afla care era a șasea lună a însărcinării Elisabetei? De acolo ca știm în care lună ea a zămislit și aceasta o aflăm când vom cunoaște timpul întru care bărbatul ei (Zaharia) a primit vestea cea bună. Și de unde putem cunoaște aceasta? Din Sfânta Scriptură, fiindcă Evanghelia ne istorisește că Zaharia era tocmai în Sfânta Sfințelor când îngerul i-a adus vestea și l-a înștiințat despre nașterea lui Ioan. Deci fiindcă Scriptura lămurit arată că Arhiereul singur și numai o dată pe an intra în Sfânta Sfințelor și când în care lună a anului, apoi de aici se cunoaște timpul în care Zaharia a primit vestea cea bună și din aceasta cunoaștem și timpul când Elisabeta a zămislit.

Cum că el numai o dată pe an intra aceasta ne-a spus-o Pavel mai sus și Moisi ne spune aceasta când zice: „Și a zis Domnul către Moisi: grăiește către fratele tău Aaron să nu intre în toată vremea în Sfânta Sfințelor, care este în lăuntru catapetesmei înaintea curățitorului celui de pe chivotul legii, ca să nu moară” (Levitic XV, 1, 2). De aici se vede că el nu în tot timpul intra în Sfânta Sfințelor și pe când era el acolo nimeni nu putea să intre în cort ci toți trebuiau să stea afară înaintea de catapeteasmă. Țineți bine minte acestea că mai rămâne încă a arăta în ce timp Arhiereul intra în Sfânta Sfințelor și aceasta o făcea numai o dată pe an. Iarăși din aceiași carte a Sfintei Scripturi, căci se zice acolo: (Levitic XV, 29): „În luna a șaptea în ziua a zecea a lunii să postiți, nici un lucru să nu faceți, nici băștinașul și nici străinul care este între voi, căci în ziua aceasta ni se face curățire, ca să fiți curați de toate păcatele voastre înaintea Domnului și curați veți fi. Aceasta e cea mai mare zi de odihnă pentru noi și să smeriți sufletele voastre prin post. Aceasta este lege veșnică. De curățit să vă curețe preotul care este uns ca să slujească în locul tatălui său. Să se îmbrace el cu veșmintele cele de în și cu veșmintele sfinte și va

curăți Sfânta Sfințelor, cortul adunării, va curăți jertfelnicul și pe preoți și va curăți și toată obștea poporului. Odată pe an se va face cum a poruncit Domnul lui Moisi". Aici este vorba despre sărbătoarea corturilor în care o dată pe an Arhiepiscopul intra în Sfânta Sfințelor.

Deci dacă o dată pe an la sărbătoarea corturilor intra Arhiepiscopul în Sfânta Sfințelor să arătăm acum că atunci s-a arătat îngerul lui Zaharia tocmai când el era în Sfânta Sfințelor, căci s-a arătat numai lui pe când el tămâia. Iar arhiepiscopul nu intra niciodată singur în templu decât în această zi. Să ascultăm acum cuvintele Evanghelistului (Luc. I, 5). „Era În zilele lui Irod, regele iudeii un preot cu numele Zaharia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron și se numea Elisabeta. Și pe când Zaharia slujea Tnaintea lui Dumnezeu Înrandul saptamanii sale, a ieșit la sorti, după obiceiul preotiei să tămâieze intrând În templul Domnului". Aduceți-va aminte iubitelor de locul acela care zice: „nici un om nu va fi Încortui marturiei când va merge el să se roage În Sfânta Sfințelor până când va ieși el afara." „Și s-a arătat Tngerul Domnului stand deasupra altarului tmaierii". Nu zice „jertfelnicului" ci „altarului tmaierii", căci jertfelnicul era altarul cel din afara, iar altarul tmaierii cel din launtru. Deci pentru că Tngerul a fost văzut numai de el și că tot poporul Tl aștepta afara, ne Tncredintea că el intrase În Sfânta Sfințelor. „Și s-a spaimantat Zaharia și frica a căzut peste dansul. Iar Tngerul a zis către el: nu te teme Zaharia că s-a auzit rugăciunea ta și femeia ta Elisabeta v-a naste fiu și se va chema numele iui Ioan... și poporul aștepta afara pe Zaharia și se mira că Tntarzia el În biserica. Și ieșind nu le putea grai lor și le făcea semn."

Vezi că el fusese Tnlauntru după catapeteasma? Acolo a primit vestea. Acesta era În timpul sărbătorii corturilor și a postului, căci aceasta din urmă se Tntelege prin cuvintele: „Sa smeriți sufletele voastre". Iar aceasta sărbătoare se făcea la ludei către sfârșitul lunii Septembrie. Asadar atunci a zamislit Elisabeta. Acum este timpul să arătăm că În a șasea lună de când Elisabeta purta În pantece pe Ioan, Maria a primit vestea cea de bucurie și a zamislit și ea. Adică acum a venit la ea Gavriil și i-a zis: „Nu te teme Maria că ai aflat har de la Dumnezeu, și iată că vei zamisli În pantece și vei naste fiu și se va chema numele Iui Iisus" (Luca I, 30). Când ea s-a spaimantat și a Tntrebat: cum este aceasta cu putința? Tngerul i-a răspuns și a zis: „Duhul Sfânt se va pogora peste tine și puterea celui Prea Tnalt te va umbri, pentru aceasta și Sfântul ce se va naste din tine se va chema Fiul Iui Dumnezeu. Ca iată și Elisabeta rudenia ta a zamislit fiu la batranetia ei și iată că este În a șasea lună, ea ceea ce era stearpa. Căci la Dumnezeu nu este nimic cu neputința." Deci dacă Elisabeta a zamislit În luna septembrie, Maria a zamislit mai târziu În luna a șasea, În Martie și dacă mai departe vom adăuga cele nouă luni până la nașterea Iui Hristos ajungem În luna de față decembrie, În care și prăznuim această zi. Noi am arătat mai Tnaintea tot ce era de zis despre această zi. Numai una voiesc să mai adăug și apoi voi Tncheia. Să ne bucurăm de bucuria careia ne-am făcut partasi prin nașterea Iui Hristos, și pe Dumnezeu cel ce s-a făcut om să-l proslăvim pentru această Tntrupare a sa și după puterile noastre